

Oslo, 11. mars 2008

**INNSPILL TIL LØKEN-UTVALGETS DELUTREDNING,
”For Full Musikk!”**

Det vises til det åpne høringsmøtet onsdag 20. februar 2008 hvor organisasjonene oppfordres til skriftlig å presisere sine innspill til departementet og Løken-utvalgets videre arbeid.

GramArt ønsker i denne forbindelse og presisere våre synspunkter, som også ble fremført muntlig på høringsmøtet den 20. februar.

Dette notatet er også ment som et innspill til Stortingsmeldingen om rytmisk musikk.

Innledning

GramArt er positive til Løken-utvalgets konklusjoner i delutredningen ”For Full Musikk!” og støtter hovedlinjene i Løken-utvalgets utredning. Vi synes delutredningen gir et godt bilde av dagens musikkmiljø og dets utfordringer, noe som er gledelig kanskje spesielt med tanke på utvalgets korte tidsfrist. GramArt støtter hovedlinjene i rapporten, og synes den foreslåtte tredelingen er positiv, under forutsetning av at tildelingsbeløpene og de økonomiske rammene økes generelt. GramArt har god kontakt med andre organisasjoner rundt dette arbeidet, og det er en generell glede for at et slikt struktureringsarbeid er i gang.

GramArt er likevel bekymret over en del uklarheter i Løken-utvalgets delutredning.

Statsråden fremhevet under høringsmøtet som et hovedpoeng at det er *utøveren* som bør stå i fokus. GramArts hovedbekymring er nettopp dette: utøveren må ikke glemmes. I delutredningen er det uklart hvem de foreslåtte ordningene skal være for og hvordan man på en best mulig måte sikrer god representasjon, slik at de ”nye” støtteordningene oppnår det ønskede formålet.

GramArt ønsker derfor å komme med 3 konkrete innspill og ”hjertesaker” som vil bidra til å nå målet om bedre støtteordninger:

**1) Støtte må gis til de utøverne som har faktisk aktivitet og med et næringspotensiale
- støttemidlene må brukes for å skape mer aktivitet**

GramArts målsetting er at flest mulig av våre medlemmer i størst mulig grad skal kunne leve av musikken de skaper. Bare da kan vi få en levedyktig og konkurransedyktig norsk musikkbransje med gode omsetningstall både nasjonalt og internasjonalt, og at artisten når ut med musikken til et stort publikum. Dette fokuset kan vi ikke se Løken-utvalget har tatt med i sin delutredning. Vi håper at utvalget i den videre prosessen tar konkret hensyn til dette svært viktige argumentet, slik at ordningene tilpasses dagens miljø ved at de offentlige støttemidlene bidrar til å styrke de artistene i bransjen som skaper aktivitet. Med å skape aktivitet mener vi artister som når ut med sin musikk til et bredt publikum (enten ved fysisk/digitalt salg eller ved livespilling) at de skaper arbeidsplasser og har et næringsgrunnlag for sin kunstneriske virksomhet.

GramArts bekymring har bakgrunn i to konkrete forhold:

○ Tilbakemeldinger fra våre medlemmer

Fra GramArts medlemmer som er såkalt ”profesjonelle” (det vil si at de klarer å leve av det de driver med) og mange artister innenfor populærmusikksjangeren, får vi ofte tilbakemelding om at støtteordningene i dag ikke er til for dem.¹ Selv om de søker på ordningene som finnes idag (ofte gjennom plateselskap, manager etc), opplever de gang at kulturhensyn veier tyngre enn at artistene kan vise til konkret aktivitet og faktiske resultater. Det kan virke som det hersker en feil virkelighetsoppfatning i støtteordningenes tildelingskriterier og styresammensetning om at de profesjonelle artistene og populærartistene i Norge i dag tjener seg rike, og derfor ikke behøver støttemidler.

○ Forskriftsendringer i Fond For Lyd & Bilde

Som Løken-utvalget og departementet er kjent med, skal Fond for Lyd og Bilde kollektivt kompensere den private kopieringen som skjer med hjemmel i åndsverkslovens § 12. At artistene som blir mest privatkopiert også skal få mest støtte er det såkalte ”vederlagshensynet” nedfelt i Fondets vedtekters § 7.

Forskriftene til Fondet er nå foreslått endret. Vi er klar over at Løkenutvalget ikke har vurdert fonogramstøtteordningene under FFLB eller tilskuddene fra FFLB enda, men GramArt ser det likevel som svært bekymringsfullt når Fondets styre selv foreslår at kulturhensynet skal heves som det sentrale kriteriet til forsakelse for vederlagshensynet. GramArt har mottatt mange klager på nettopp dette i forbindelse med FFLB. Det at Fondets styret selv ønsker at FFLB skal bli et rent kulturfond (tross helt klare formål og EØS-rettslig forpliktelser om det motsatte), understreker GramArts berettigede bekymring om at kulturhensynet er så gjennomsyret i dagens støtteordninger at det er viktig at departementet tar ansvar for at støtteordningene også skal nå ut til de som faktisk viser til konkret aktivitet i dagens musikk Norge.

Etter vår mening er det altså avgjørende for en vellykket omstrukturering at midlene når ut til populærmusikerne og de profesjonelle utøverne, for å styrke et initiativ og aktivitet som ligger der fra utøvernes side. Ordningene bør være åpne for alle, noe som i dag dessverre ikke er virkeligheten. Gode støtteordninger må derfor ikke ensidig være begrunnet i kulturhensyn. For å sikre at midlene kommer det aktive musikkmiljøet til gode i større grad, mener GramArt at vurderingskriteriene tydeliggjøres og representasjonen bedres.

Det er svært viktig at departementet tar dette hensynet med i betraktningen i sitt videre arbeid frem mot Stortingsmeldingene, både om støtteordningene spesielt og om det rytmiske feltet generelt. Departementet må sørge for at dette blir nedfelt både i søkekriteriene og i representasjonen (se mer om dette under pkt 2).

Se også GramArts analyse av antall profesjonelle utøvere på det rytmiske feltet og en analyse over sjanger-representasjon, som et innspill til Stortingsmeldingen om rytmisk musikk sendt

¹ Dette ble også bekreftet på høringsmøtet både av manager Kathrine Synnes (manager Bpop Mentometer), Harald Sommerstad (artist, minor majority) og Jørn Dalchow (representant for plateselskapene).

Departementet 11.mars 2008 (vedlagt). Dette notatet viser at det finnes et ikke-ubetydelig antall av profesjonelle artister i Norge i dag.

2) Alle musikksjangre må likestilles

- det må ikke forekomme noen sjangersjåvinisme, det vil si klassisk, jazz, rock, country, hiphop, metal, blues og pop – musikk må likestilles

Viktigheten av dette har allerede departementet fremhevet under Kulturløftets pkt 6, ”større likeverdighet mellom sjangrene”.

GramArts medlemmer har i flere sammenhenger gitt tilbakemelding på at de føler seg sjangerdiskriminert. Vi mener at dette har først og fremst med *representasjon* og gjøre. I utvalgene må det finnes bred kompetanse, først og fremst om alle sjangre, men også med kjennskap/kunnskap om deler av musikkmiljøet, også på forskjellige nivå og geografi. I dag er ikke kompetansen på populærmusikk god nok i flere utvalg, noe som har resultert i at populærmusikken (pop, rock, country, hiphop, elektronika etc.) ofte taper i kampen om støttekronene.

Tall fra Gramo (hva som blir spilt på radio) og GGF (hva som blir solgt) viser at en helt klar majoritet av all musikk som selges i landet og som spilles på radio er i sjangeren pop & rock, se mer om dette i GramArts notat til KKD av 11.mars 2008 (vedlagt). Derfor må det være et minstekrav for at sjangrene skal likestilles at populærmusikken får sine representanter i relevante tildelingsutvalg.

Det er dessverre ikke tilfelle i dag.

3) Utøveren i sentrum

Statsråd Giske presiserte på høringsmøtet den 20.februar 2008 at utøveren skal være i fokus. Som landets største utøverorganisasjon med over 3000 medlemmer, er vi selvfølgelig enig i det. Med nye, gode støtteordninger som når ut til ALLE utøvere innenfor alle sjangre (også populærmusikk) og innenfor alle nivåer har vi god tro på at det endelig vil rettes det nødvendige fokuset mot utøveren.

GramArt vil likevel fremheve viktigheten av at også utøvernes støttespillere, det vil si hele apparatet rundt utøveren, styrkes. Dette fordi artisten er helt avhengig av støttespillere for å kunne leve av musikken og å skape et næringsgrunnlag. Disse aktørene kan være en manager, arrangør, plateselskap, booking mm. Ordningene må derfor bidra til å tilrettelegge på alle felt – og styrke alle ledd i artistens næringskjede. Uten et godt støtteapparat er det ikke lett for en artist og lykkes.

Dessuten (som også statsråden fremhevet) er live-inntektene en mer og mer sentral inntektskilde for artisten, og det er derfor viktigere enn noen gang at det legges til rette for at norske artister kan turnere i større grad. Helt konkret betyr det mer støttemidler til markedsføring, turnéstøtten

må økes betraktelig, samt støtte til arrangørene og spillestedene må økes slik at forholdene blir lagt til rette for et aktivt norsk live-marked.

Avslutningsvis ønsker vi å rette et par innspill til Løken-utvalgets kommentarer på musikkorganisasjonene som mulig tildeler av midler, om bransjehevende tiltak, og noen generelle kommentarer:

GramArt som forvalter av midler

Løken-utvalget foreslår Norsk Musikkråd (NMR) som mulig forvalter av ”korte og raske midler”. GramArt støtter Samstemts inndeling av slike midler, men ønsker nok en gang å presisere at GramArt ønsker å bli vurdert som en mulig forvalter av slike midler på vegne av våre medlemmer.

NMR er en paraplyorganisasjon for det brede musikklivet. Det finnes likevel en del sterke organisasjoner som selv har mange medlemmer, og som når disse direkte. GramArt mener derfor at det vil være mest korrekt at disse organisasjonene forvalter ”korte og raske midler” til sine medlemmer. Bakgrunn for dette er at NMR ikke har mulighet til å ha inngående kjennskap om disse organisasjoners medlemmer, og vil ved en eventuell forvaltning kunne skape ekstra mye administrasjon. For GramArts del betyr dette konkret at GramArt kjenner våre medlemmer langt bedre og har en helt annen nærhet til dem enn det NMR har, og derfor vil GramArt være en naturlig tildeler av slike midler.

Bransjehevende tiltak

Statsråden påpekte på høringsmøtet den 20.februar 2008 at bransjen er i nedgang økonomisk på grunn av nedgang i fysisk platesalg. Dette kan ha sammenheng med at bransjen ikke er spesielt god på å følge med i den nye teknologiske hverdagen, og denne utviklingen understreker at bransjen trenger mer kompetanse og faglig input. Nye støtteordninger som er øremerket kompetansehevende tiltak i bransjen kan løse dette problemet og ha store og positive synergieffekter som vil styrke musikkbransjen som en helhet.

I tillegg må KKDs satsinger på kulturfeltet samkjøres både med Nærings- og Handelsdepartementet (NHD) for å best tilrettelegge for ”kultur som næring”, og en samkjøring med Finansdepartementet om moms-problematikken på kulturfeltet (slik at man ikke kommer i en situasjon hvor KKD øker støttebevilgningene, men hvor en innføring av moms på kultur vil svekke bransjen).

Det er bare å ta kontakt dersom dere ønsker å få utdypet kommentarene over.

Med vennlig hilsen

Elin Aamodt

Daglig leder

GramArt